

Godkännande av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) till vägplan för E22, delen Lösen-Jämjö, Blekinge län.

Trafikverkets objekt nr 87914002

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att godkänna miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) tillhörande ovan rubricerad vägplan.

Detta beslut får inte överklagas, enligt 6 kap. 8 § MB.

Sammanfattad beskrivning av projektet och redogörelse för ärendet

Väg E22 är totalt 56 mil lång och sträcker sig från Trelleborg via Malmö, Karlskrona och Kalmar till Norrköping. Nuvarande E22 har stora brister vad avser trafiksäkerhet och framkomlighet, varför Trafikverket planerar att bygga ut E22 bl.a. på delen Lösen-Jämjö.

Vägplanen för utbyggnaden sträcker sig från Lyckebyån till Norra Binga, en sträcka på cirka 15 kilometer. Vägen byggs om i befintlig sträckning Lösen-Ramdala och i ny sträckning Ramdala-Norra Binga. Vid Norra Binga ansluter den nya vägsträckningen till befintlig E22. Längs sträckan byggs tre trafikplatser, Lösen, Torstäva och Ramdala, vilka ansluter det lokala vägnätet till E22. För att ansluta den lokala trafiken och skapa ett fungerande vägnät för jordbrukstrafiken byggs ett lokalvägnät ut parallellt med E22 på sträckan Lösen-Ramdala.

Syftet med utbyggnaden är att förbättra framkomligheten och trafiksäkerheten på E22, minska störningarna från trafiken för de boende i Jämjö, skapa ett väl fungerande lokalvägnät för jord- och skogsbruksmaskiner och att lösa översvämningssproblematiken för befintlig E22 i anslutning till Ramdala.

Baserat på förstudie *E22 Karlskrona – Kalmar, delen Lösen – Jämjö* beslutade länsstyrelsen 2008-04-21 att aktuellt projekt kan komma att medföra *betydande miljöpåverkan* enligt 6 kap. 5§ i miljöbalken. Mot bakgrund av detta beslut ska det tas fram en miljökonsekvensbeskrivning tillhörande vägplanen.

Motiv för Länsstyrelsens beslut

Innehållet i en MKB regleras i 6 kap. 3 och 7 §§ MB. Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig över förslaget till vägplan (2017-03-27, dnr 343-855-17) och avgränsningen av MKB (2017-05-12, dnr 343-1475-17) och i dessa yttranden lyft fram ett antal punkter som Trafikverket behövt utreda. Länsstyrelsen har den 6 november 2017 begärt komplettering inför godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen till vägplan (dnr 3896-17). Länsstyrelsen har även efter

komplettering i ärendet inbjudit Trafikverket till möte den 26 januari 2018. Trafikverket har därefter åter inkommit med komplettering i ärendet.

Upplysningar för fortsatt arbete

Vägbygge innebär bortschaktning av jordlager, markskärningar och införsel av nytt material, och kan därför medföra att markens genomsläpplighet i vägområdet blir annorlunda än vad som anges i marktäckesskikt eller sårbarhetsskikt som tagits fram av SGU. Detta bör beaktas i planeringen av skyddsåtgärder såsom täta diken och dagvattendammar.

Det angeläget att så långt möjligt hitta metoder för att hushålla med det vatten som avleds vid vägskärningar eller som dagvatten, t.ex. genom återinfiltration på lämpliga platser eller användning för bevattning.

Föroreningar kommer att ansamlas och anrikas i diken, om de fastläggs i enlighet med vad som beskrivs i MKB:n. Det bör upprättas en skötselplan för att långsiktigt säkerställa att vägområdet inte blir en framtida källa till föroreningsspridning.

Om det inte redan gjorts bör kommunens miljökontor informeras om petroleumföroreningen vid rastplatsen i Torstäva, och det bör utredas om det behöver göras en anmälan enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Det behöver utredas huruvida förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras eller inte. Länsstyrelsen behöver underlag som visar hur bevarandestatusen ser ut för de fridlysta arterna idag, samt hur bevarandestatusen kan påverkas av åtgärden. För de arter som är fridlysta enligt 4 § behöver även påverkan på den kontinuerliga ekologiska funktionen utredas, eftersom det är förplantningsområden och viloplatsen som kan påverkas.

Det är av stor vikt att det utreds var och hur skyddsåtgärder kan vidtas i det fortsatta arbetet. Uppföljning kan krävas efter att skyddsåtgärder vidtagits för att utvärdera dess effekt.

Sammantagen bedömning

Utifrån vad som anges ovan gör Länsstyrelsen bedömningen att MKB har en godtagbar omfattning. Länsstyrelsen anser härmed att det efter ovanstående redigeringar, finns skäl att godkänna MKB.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Sten Nordin med planarkitekt Carina Burelius som föredragande. I ärendet har även Elin Hulth, Maria Larsson, Georg Marcusson, Magnus Petersson, Per Svantesson, Marcus Törnberg- (avvikande mening), Karl Evald och Åke Widgren deltagit.

Sten Nordin

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

BESLUT

3 (5)

2018-01-31

343-3896-2017

Carina Burelius

Avvikande mening gällande godkännande av miljökonsekvensbeskrivning till vägplan för E22

Naturvårdshandläggare Marcus Törnberg

Naturvårdshandläggare Marcus Törnberg vill framföra en avvikande mening gentemot beslutet. Den avvikande meningen berör frågan gällande artskyddsförordningen.

I miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) till vägplanen framgår det att långbensgroda, större vattensalamander samt mindre vattensalamander har noterats längs med vägdragningen. I det inventeringsmaterial som tagits fram gällande dessa fridlysta arter framgår det att frågan gällande hur bevarandestatusen för arterna påverkas inte kan besvaras då detta kräver vidare studier. Hur den mindre vattensalamandern förväntas påverkas nämns inte, även den är fridlyst, dock enligt 6 § artskyddsförordningen.

I MKB framgår det att; *"Huruvida utbyggnaden får några konsekvenser för långbensgrodans och den större vattensalamanderns bevarandestatus på lokal/regional nivå är svårbedömt. Detta dels eftersom vandringsvägarna vid dammarna i Vallby är osäkra och dels eftersom det är oklart exakt hur stor betydelse de övriga dammar som påverkas av utbyggnaden. Eventuella konsekvenser kan undvikas/minimeras genom åtgärder såsom anläggandet av nya dammar/lokaler. Mot bakgrund av detta krävs ingen dispens från artskyddsförordningen enligt (14–15 §§)"*.

I MKB hänvisar de till vägledande domar, bland annat *MÖD 2016:1*, som säger att förbuden i 4 § artskyddsförordningen inte aktualiseras om verksamhetsutövaren kan påvisa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att det inte ska uppstå en risk för påverkan på artens bevarandestatus.

Viktigt att poängtera är att verksamhetsutövaren även behöver visa på den kontinuerliga ekologiska funktionen, som även gäller i detta läget när det är arters fortplantningsområden eller viloplatsar som berörs, vilket också framgår i *MÖD 2016:1*. Det belyses dock inte i MKB. Trots att Trafikverket inte kunnat visa på hur bevarandestatusen påverkas, eller på hur den kontinuerliga ekologiska funktionen påverkas, anser de att dispens inte krävs.

Enligt en dom från regeringsrätten, *RA 2005 ref 44*, konstaterade domstolen att ett effektivt genomförande av art- och habitatdirektivets bestämmelser om artskydd bör förutsätta att de behov av att ta hänsyn till fridlysta arter som kan föreligga, ska klargöras tidigt i processen.

MKB bör inte godkännas av följande skäl:

- Enligt ovanstående bör dispensfrågan klargöras tidigt i processen, detta för att undvika framtida låsningar, problem eller skada på arterna. Det kan visa sig att skyddsåtgärder inte är tillräckliga för att undvika ett dispensläge. För att medge en dispens krävs det att vissa kriterier är uppfyllda enligt artskyddsförordningen, annars kan dispens ej medges. Det kan innebära att åtgärden inte kan genomföras enligt förslaget. Om denna situation uppkommer efter godkännandet av MKB, och i ett sent skede, kan det orsaka onödiga problem, fördröjningar, kostnader, eller skada på de berörda arterna,
- I MKB framgår inte hur den mindre vattensalamandern påverkas, den har noterats, men vidare bedömning om påverkan finns inte,
- I MKB framgår det inte hur bevarandestatusen ser ut i dagsläget för långbensgroda, större- samt mindre vattensalamander, inte heller hur bevarandestatusen kan påverkas av åtgärderna, eller hur den kontinuerliga ekologiska funktionen ser ut och kan påverkas för långbensgroda samt större vattensalamander,
- Det är oklart hur arterna använder närområdena för födosökning eller övervintring,
- I inventeringsmaterialet framgår att en större konnektivitetsstudie rekommenderas för att kunna besvara frågan om hur bevarandestatusen påverkas,

- Det är inte klargjort om åtgärderna aktualiserar förbuden i artskyddsförordningen eller om Trafikverket kan undvika detta genom skyddsåtgärder,
- Trafikverkets inställning är att undvika ett dispensläge, vilket givetvis är önskvärt. Detta kan de exempelvis uppnå genom skyddsåtgärder. Det är dock inte utrett i tillräcklig utsträckning hur eller var dessa skyddsåtgärder ska genomföras eller var dessa skulle kunna få en god effekt. Det kan även kräva uppföljning efter att skyddsåtgärder genomförts för att besvara frågan om artskyddsförordningens aktualisering,
- Trafikverket hävdar att dispens inte krävs, trots att det inte finns något underlag som visar på det. Även om avsikten är att hålla sig utanför ett dispensläge, och vidta skyddsåtgärder, måste verksamhetsutövaren visa på att kriterierna uppfylls för att undvika ett dispensläge. Det kan, trots skyddsåtgärder, kräva en dispens, om skyddsåtgärderna inte är tillräckliga.

Med anledning av vad som nämnts ovan borde länsstyrelsen inte godkänna MKB innan det klargjorts huruvida förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras eller ej. Det behöver även klargöras om de skyddsåtgärder som planeras är tillräckliga, det är avgörande för att veta om åtgärden är möjlig. Det finns en risk att frågan lyfts eller utreds i ett ännu senare skede, vilket kan orsaka problem såsom förseningar eller onödiga kostnader. Därutöver kan naturligtvis de fridlysta arter som berörs komma att ta onödigt stor skada av åtgärden.

Marcus Törnberg
Naturvårdshandläggare